

جایگاه کودک
در قانون حمایت خانواده

مضیه زمانی

www.ketab.ir

پیشگفتار

وقتی بنیان خانواده فرموسی ریزد و آرامش روحی و روانی که زاده پیوند طبیعی زن و مرد است، تبدیل به دل نگرانی می‌گردد و آن هنگام که طلاق، پایه‌های زندگی را ویران می‌کند و یا مرگ، گریبان‌گیر یکی از دو رکن خانواده می‌شود، قربانیان زیادی را به جایی می‌گذارد که نمی‌توان با بی‌تفاوتی از کنار آن‌ها گذشت از جمله کودکان که ناگزیر در گرداب حوادث دست و پا می‌زنند و یاری می‌خواهند، در برابر کودکان، که با آه و ناله پدر و مادر را به زندگی فرا می‌خوانند به راستی چه باید کرد؟ کودکانی که تنها تکیه‌گاه و مأوای خود را پدر و مادر می‌دانند و زندگی کنار آنان جزء آما و آرزوهایشان است، و هنگامی که حتی لحظه‌ای از آن دور می‌شوند، احساس عدم امنیت و تنهایی دارند چگونه می‌توانند برای سال‌های آینده ریش زندگی بدون پدر یا مادر را ترسیم کنند؟ حال که قانون پر مهر خانواده و اعراض پدر و مادر به آن‌ها آرامش نمی‌دهد، کدام قانون برای آن‌ها شایسته‌تر است؟ حال که پدر و مادر درگیر خودخواهی‌ها و جمل‌های خویش می‌باشند و شاید توجه به این نکته را نداشته باشند که ای سبای وارد به کودکان چیست، باید چگونه عمل کرد؟ متأسفانه غفلت والدین در نه‌پاری کودکان بیار به چشم می‌خورد و کودکان، قربانی لجاجت‌ها و از هم گسیختگی‌های روانی خانواده‌گی می‌شوند و پس از این کشمکش‌ها و مجادلات، تکلیف کودکان چیست؟ نگرانی و مضانت کودک مسئله‌ای است که از زوایای مختلف قابل بررسی می‌باشد لذا در این کتاب، که برگرفته از پایان نامه دوره کارشناسی ارشد با راهنمایی جناب دکتر عظیمی، می‌باشد، به بررسی مضانت و مواد قانونی آن و ایدئولوژی آیات و روایات در این موضوع پرداخته شده است.

فهرست مطالب

۱	مقدمه
۳	فصل اول: ماده ۴۰
۴	۱- تعریف حضانت
۴	۱-۱ حضانت در لفت
۴	۲-۱ حضانت در حقوق
۵	۳-۱ حضانت در قرآن
۵	۴-۱ حضانت در احادیث
۷	۵- حضانت در فقه
۹	۶- حدود حضانت
۹	۳- حق تأیید پدر و مادر حضانت؟
۱۲	۴- شرایط و احکام حضانت
۱۸	۵- مدت حضانت
۱۸	۱-۵ در زمان حیات الدین
۱۸	۲-۵ در صورت فوت یا فقدان والدین
۱۹	۳-۵ حضانت بعد از طلاق
۲۱	۴-۵ مدت حضانت از دیدگاه آیات و روایات
۲۲	۵-۵ دیدگاه فقیهان
۳۲	۶- رابطه حضانت مادر و شیر دادن به طفل
۳۳	۱-۶ رضاع از دیدگاه آیات و روایات
۳۸	۷- مفهوم تربیت
۴۰	۱-۷ افراد عهده‌دار تربیت
۴۰	۲-۷ تفاوت تربیت و حضانت
۴۱	۳-۷ مفهوم تربیت از دیدگاه آیات و روایات
۴۳	۸- تأدیب و تنبیه
۴۶	۱-۸ معیار تشخیص حد متعارف تنبیه
۴۷	۲-۸ انواع تنبیه
۴۹	۳-۸ حدود تنبیه

فصل چهارم: ماده ۴۳.....	۸۵
۱- حضانت و ولایت مادر.....	۸۶
۱-۱- ولایت مادر از دیدگاه آیات و روایات.....	۸۹
فصل پنجم: ماده ۴۴.....	۹۷
۱- اجرت حضانت.....	۹۸
۱-۱- شرایط استحقاق اجرت المثل.....	۱۰۰
۱-۲- اجرت حضانت از دیدگاه آیات و روایات.....	۱۰۰
۱-۳- هزینه نگهداری.....	۱۰۲
۲- تعریف نفقه.....	۱۰۳
۱-۲- نفقه زن.....	۱۰۴
۲- شرایط مُنْفَق و مُنْفَقَ عَلَیْهِ.....	۱۰۴
۳-۱- نفقه از دیدگاه فقه ارباب.....	۱۰۵
۴-۲- نفقه از دیدگاه آیات و روایات.....	۱۰۷
فصل ششم: ماده ۴۵.....	۱۰۹
۱- تعریف مصلحت و غیره.....	۱۱۰
۱-۱- مصلحت در لغت.....	۱۱۰
۲-۱- غبطه.....	۱۱۱
۱-۲-۱- غبطه در لغت.....	۱۱۱
۲-۲-۱- غبطه در احادیث.....	۱۱۱
۳-۲-۱- غبطه در حقوق.....	۱۱۲
۳-۱- جایگاه مصلحت از دیدگاه آیات و روایات.....	۱۱۲
۲- مصلحت کودک.....	۱۱۳
۱-۲- نقش مادر.....	۱۱۷
۲-۲- نقش پدر.....	۱۱۷
۳- مصلحت کودک از دیدگاه آیات و روایات.....	۱۱۷
تطبیق مواد قانون حمایت خانواده با آیات و روایات.....	۱۲۵
منابع و مأخذ.....	۱۲۹